

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ പ്രഥമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| പ്രഥമഃ സർഗഃ ||

ഹനുമതാ സമുദ്രസ്യ ലംഘനം മൈനാകേന തസ്യ സത്കാരസ്തതഃ
സുരസായാഃ പരാജയഃ സിംഹികായാ വധം കൃത്യാ തസ്യ
ദക്ഷിണതഃ ഗമനം തത്ര തേന ലങ്കാശോഭായാ നിരീക്ഷണം

തതോ രാവണനീതായാഃ സീതായാഃ ശത്രുകർഷണം |
ഇയേഷ പദമൻവേഷും ചാരണാചരിതേ പഥി ||5.1.1 ||

ദുഷ്കരം നിഷ്പ്രതിദ്വന്ദ്വം ചികീർഷൻ കർമ വാനരഃ |
സമുദ്രഗ്രശിരോഗ്രീവോ ഗവാം പതിരിവാബഭൗ ||5.1.2 ||

അഥ വൈദുർയവർണേഷു ശാദ്യലേഷു മഹാബലഃ |
ധീരഃ സലിലകൽപേഷു വിചചാര യമാസുഖം ||5.1.3 ||

ദ്വിജാൻ വിത്രാസയൻ ധീമാനുരസാ പാദപാൻ ഹരൻ |
മൃഗാംശ്ച സുബഹുൻ നിഷ്ഠൻ പ്രവൃദ്ധ ഇവ കേസരീ ||5.1.4 ||

നീലലോഹിതമാഞ്ജിഷ്ടപദ്മവർണൈഃ സിതാസിതൈഃ |
സ്വഭാവസിദ്ധൈർവിമലൈർധാതുഭിഃ സമലക്യതം ||5.1.5 ||

കാമരൂപിഭിരാവിഷ്ടമഭീക്ഷണം സപരിച്ഛദൈഃ |
യക്ഷകിന്നരഗന്ധർവൈർദേവകൽപൈഃ സപന്നഗൈഃ ||5.1.6 ||

സ തസ്യ ഗിരിവർയസ്യ തലേ നാഗവരായുതേ |
തിഷ്ഠൻ കപിവരസ്തത്ര ഹ്രദേ നാഗ ഇവാബഭൗ ||5.1.7 ||

സ സൂർയായ മഹേന്ദ്രായ പവനായ സ്വയംഭുവേ |
ഭൂതേഭ്യശ്ചാഞ്ജലിം കൃത്യാ ചകാര ഗമനേ മതിം ||5.1.8 ||

അഞ്ജലിം പ്രാങ്മുഖം കുർവൻ പവനായാത്മയോനയേ |
തതോ ഹി വവൃധേ ഗന്തും ദക്ഷിണോ ദക്ഷിണാം ദിശം ||5.1.9 ||

പ്ലവഗപ്രവരൈർദ്യുഷ്ടഃ പ്ലവനേ കൃതനിശ്ചയഃ |
വവൃധേ രാമവൃദ്ധ്യർഥം സമുദ്ര ഇവ പർവസു ||5.1.10 ||

നിഷ്ഠമാണശരീരഃ സൻ ലിലംഘയിഷുരർണവം |
ബാഹുദ്യാം പീഡയാമാസ ചരണാദ്യാം ച പർവതം ||5.1.11 ||

സ ചചാലാചലശ്യാശു മുഹൂർതം കപിപീഡിതഃ |
തരൂണാം പുഷ്പിതാഗ്രാണാം സർവം പുഷ്പമശാതയത് ||5.1.12 ||

തേന പാദപമുക്തേന പുഷ്പൗഘേണ സുഗന്ധിനാ |
സർവതഃ സംവൃതഃ ശൈലോ ബഭ്രൗ പുഷ്പമയോ യഥാ ||5.1.13 ||

തേന ചോത്തമവീര്യേണ പീഡ്യമാനഃ സ പർവതഃ |
സലിലം സന്ദ്രസുന്ദ്രാവ മദമത്ത ഇവ ദ്വിപഃ ||5.1.14 ||

പീഡ്യമാനസ്തു ബലിനാ മഹേന്ദ്രസ്തേന പർവതഃ |
രീതീർനിർവർതയാമാസ കാഞ്ചനാഞ്ജനരാജ്ഞീഃ ||5.1.15 ||

മുദോച ച ശിലാഃ ശൈലോ വിശാലാഃ സമനഃശിലാഃ |
മധ്യമേനാർചിഷാ ജുഷ്ടോ ധൂമരാജീരിവാനലഃ ||5.1.16 ||

ഹരിണാ പീഡ്യമാനേന പീഡ്യമാനാനി സർവതഃ |
ഗൃഹാവിഷ്ഠാനി സത്ത്യാനി വിനേദുർവികൃതൈഃ സ്വരൈഃ ||5.1.17 ||

സ മഹാൻ സത്ത്യാസന്നാദഃ ശൈലപീഡാനിമിത്തജഃ |
പൃഥിവീം പുരയാമാസ ദിശശ്ചോപവനാനി ച ||5.1.18 ||

ശിരോഭിഃ പൃഥുദീർനാഗാ വ്യക്തസ്വസ്തികലക്ഷണൈഃ |
വമന്തഃ പാവകം ഘോരം ദദംശുർദശനൈഃ ശിലാഃ ||5.1.19 ||

താസ്തുദാ സവിഷൈർദഷ്ടാഃ കുപിതൈസ്തൈർമഹാശിലാഃ |
ജ്ജ്വലുഃ പാവകോദ്ദീപ്താ ബിഭിദുശ്ച സഹസ്രയാ ||5.1.20 ||

യാനി ത്വൗഷധജ്വാലാനി തസ്മിജ്ജാതാനി പർവതേ |
വിഷഘ്നാൻയപി നാഗാനാം ന ശേകുഃ ശമിതും വിഷം ||5.1.21 ||

ഭിദ്യത്യേയം ഗിരിർഭൂതൈരിതി മത്യാ തപസ്യിനഃ |
ത്രസ്താ വിദ്യാധരാസ്തസ്മാദുത്പേതുഃ സ്ത്രീഗണൈഃ സഹ ||5.1.22 ||

പാനഭൂമിഗതം ഹിത്യാ ഹൈമമാസവഭാജനം |
പാത്രാണി ച മഹാർഹാണി കരകാംശ്ച ഹിരൺമയാൻ ||5.1.23 ||

ലേഹ്യാനുച്ചാവചാൻ ഭക്ഷ്യാൻ മാംസാനി വിവിധാനി ച |
ആർഷഭാണി ച ചർമാണി ഖഡ്ഗാംശ്ച കനകത്സരൂൻ ||5.1.24 ||

കൃതകംഠഗുണാഃ ക്ഷീബാ രക്തമാൽയാനുലേപനാഃ |
രക്താക്ഷാഃ പുഷ്കരാക്ഷാശ്ച ഗഗനം പ്രതിപേദിരേ ||5.1.25 ||

ഹാരനുപുരകേയൂരപാരിഹാർയധരാഃ സ്ത്രീയഃ |
വിസ്മിതാഃ സസ്മിതാസ്തസ്മുരാകാശേ രമണൈഃ സഹ ||5.1.26 ||

ദർശയന്തോ മഹാവിദ്യാം വിദ്യാധരമഹർഷയഃ |
സഹിതാസ്തസ്മുരാകാശേ വീക്ഷാഞ്ചക്രൂശ്ച പർവതം ||5.1.27 ||

ശുശ്രൂവുശ്ച തദാ ശബ്ദമൃഷീണാം ഭാവിതാത്മനാം |
ചാരണാനാം ച സിദ്ധാനാം സ്ഥിതാനാം വിമലേഽംബരേ ||5.1.28 ||

ഏഷ പർവതസങ്കാശോ ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
തിതീർഷതി മഹാവേഗഃ സമുദ്രം വരുണാലയം ||5.1.29 ||

രാമാർഥം വാനരാർഥം ച ചികീർഷൻ കർമ ദുഷ്കരം |
സമുദ്രസ്യ പരം പാരം ദുഷ്പാപം പ്രാപ്തുമിച്ഛതി ||5.1.30 ||

ഇതി വിദ്യാധരാ വാചഃ ശ്രുത്യാ തേഷാം തപസ്വിനാം |
തമപ്രമേയം ദദ്യൂശുഃ പർവതേ വാനരർഷഭം ||5.1.31 ||

ദുധുവേ ച സ രോമാണി ചകമ്പേ ചാനലോപമഃ |
നന്നാദ ച മഹാനാദം സുമഹാനിവ തോയദഃ ||5.1.32 ||

ആനൂപൂർവ്യാ ച വൃത്തം തൽലാംഗുലം രോമദിശ്ചിതം |
ഉത്പതിഷ്യൻ വിചിക്ഷേപ പക്ഷിരാജ ഇവോരഗം ||5.1.33 ||

തസ്യ ലാംഗുലമാവിദ്ധമതിവേഗസ്യ പുഷ്പതഃ |
ദദ്യൂശേ ഗരുഡേനേവ ഹ്രിയമാണോ മഹോരഗഃ ||5.1.34 ||

ബാഹു സംസ്തംഭയാമാസ മഹാപരിഘസംനിഭൗ |
ആസസാദ കപിഃ കട്യാം ചരണൗ സഞ്ചുകോച ച ||5.1.35 ||

സംഹൃത്യ ച ഭുജൗ ശ്രീമാംസ്തമൈവ ച ശിരോധരാം |
തേജഃ സത്ത്വം തമാ വീര്യമാവിവേശ സ വീര്യവാൻ ||5.1.36 ||

മാർഗമാലോകയൻ ദൂരാദൂർധ്വപ്രണിഹിതേക്ഷണഃ |
രുരോധ ഹൃദയേ പ്രാണാനാകാശമവലോകയൻ ||5.1.37 ||

പദ്ഭ്യാം ദൃഢമവസ്ഥാനം കൃത്യാ സ കപികുഞ്ജരഃ |
നികുച്യ കർണൗ ഹനുമാനുത്പതിഷ്യൻ മഹാബലഃ ||5.1.38 ||

വാനരാൻ വാനരശ്രേഷ്ഠ ഇദം വചനമബ്രവീത് |
യഥാ രഘവനിർമുക്തഃ ശരഃ ശ്യാസനവിക്രമഃ ||5.1.39 ||

ഗച്ഛേത് തദ്വത് ഗമിഷ്യാമി ലങ്കാം രാവണപാലിതാം |
നഹി ഭ്രക്ഷ്യാമി യദി താം ലങ്കായാം ജനകാത്മജാം ||5.1.40 ||

അനേനൈവ ഹി വേഗേന ഗമിഷ്യാമി സുരാലയം |
യദി വാ ത്രിദിവേ സീതാം ന ഭ്രക്ഷ്യാമി കൃതശ്രമഃ ||5.1.41 ||

ബദ്ധ്യാ രാക്ഷസരാജാനമാനയിഷ്യാമി രാവണം |
സർവമാ കൃതകാർയോഹമേഷ്യാമി സഹ സീതയാ ||5.1.42 ||

ആനയിഷ്യാമി വാ ലങ്കാം സമുത്പാദ്യ സരാവണാം |
ഏവമുക്ത്യാ തു ഹനുമാൻ വാനരോ വാനരോത്തമഃ ||5.1.43 ||

ഉത്പപാതാമ വേഗേന വേഗവാനവിചാരയൻ |
സുപർണമിവ ചാത്താനം മേനേ സ കപികുഞ്ജരഃ ||5.1.44 ||

സമുത്പത്തി വേഗാത് തു വേഗാത് തേ നഗരോഹിണഃ |
സംഹൃത്യ വിടപാൻ സർവാൻ സമുത്പേതുഃ സമന്തതഃ ||5.1.45 ||

സ മത്തകോയഷ്ടിഭകാൻ പാദപാൻ പുഷ്പശാലിനഃ |
ഉദ്വഹന്നുരുവേഗേന ജഗാമ വിമലേംബരേ ||5.1.46 ||

ഊരുവേഗോത്ഥിതാ വൃക്ഷാ മുഹൂർതം കപിമൻവയുഃ |
പ്രസ്ഥിതം ദീർഘമധ്യാനം സ്വബന്ധുമിവ ബാന്ധവാഃ ||5.1.47 ||

തമുരുവേഗോൻമഥിതാഃ സാലാശ്ചാൻയേ നഗോത്തമഃ |
അനുജമൂർഹനുമന്തം സൈൻയാ ഇവ മഹീപതിം ||5.1.48 ||

സുപുഷ്പിതാഗ്രേർബഹുഭിഃ പാദപൈരൻവിതഃ കപിഃ |
ഹനുമാൻ പർവതാകാരോ ബഭൂവാദ്ഭൂതദർശനഃ ||5.1.49 ||

സാരവന്തോഥ യേ വൃക്ഷാ ന്യമജ്ജൻ ലവണാംഭസി |
ഭയാദിവ മഹേന്ദ്രസ്യ പർവതാ വരുണാലയേ ||5.1.50 ||

സ നാനാകുസുമൈഃ കീർണഃ കപിഃ സാങ്കുരകോരകൈഃ |
ശുശുഭേ മേഘസങ്കാശഃ ഖദ്വോതൈരിവ പർവതഃ ||5.1.51 ||

വിമുക്താസ്സസ്യ വേഗേന മുക്ത്യാ പുഷ്പാണി തേ ഭ്രമാഃ |
വ്യവശീർയന്ത സലിലേ നിവൃത്താഃ സുഹൃദോ യഥാ ||5.1.52 ||

ലഘുത്യേനോപപന്നം തദ് വിചിത്രം സാഗര്യേപതത് |
ദ്രുമാണാം വിവിധം പുഷ്പം കപിവായുസമീരിതം |
താരാചിതമിവാകാശം പ്രബഭൗ സ മഹാർണവഃ || 5.1.53 ||

പുഷ്പഘോഷണ സുഗന്ധേന നാനാവർണേന വാനരഃ |
ബഭൗ മേഘ ഇവോദ്യൻ വൈ വിദ്യുദ്ഗണവിഭൂഷിതഃ || 5.1.54 ||

തസ്യ വേഗസമുദ്ഭൂതൈഃ പുഷ്പൈസ്തോയമദ്യശൃത |
താരാഭിരിവ രാമാഭിരുദിതാഭിരിവാംബരം || 5.1.55 ||

തസ്യാംബരഗതൗ ബാഹു ദദ്യശാതേ പ്രസാരിതൗ |
പർവതാഗ്രാദ് വിനിഷ്ഠാന്തൗ പഞ്ചാസ്യാവിവ പന്നഗൗ || 5.1.56 ||

പിബന്നിവ ബഭൗ ചാപി സോർമിജാലം മഹാർണവം |
പിപാസുരിവ ചാകാശം ദദ്യശേ സ മഹാകപിഃ || 5.1.57 ||

തസ്യ വിദ്യുത്പ്രഭാകാരേ വായുമാർഗാനുസാരിണഃ |
നയനേ വിപ്രകാശേതേ പർവതസ്ഥാവിവാനലൗ || 5.1.58 ||

പിംഗേ പിംഗാക്ഷമുഖ്യസ്യ ബൃഹതീ പരിമണ്ഡലേ |
ചക്ഷുഷീ സമ്പ്രകാശേതേ ചന്ദ്രസൂർയാവിവ സ്ഥിതൗ || 5.1.59 ||

മുഖം നാസികയാ തസ്യ താമ്രയാ താമ്രമാബഭൗ |
സന്ധ്യയാ സമഭിസ്സുഷ്ടം യഥാ സ്യാത് സൂര്യമണ്ഡലം || 5.1.60 ||

ലാംഗുലം ച സമാവിദ്ധം പ്ലവചാനസ്യ ശോഭതേ |
അംബരേ വായുപുത്രസ്യ ശക്രധ്വജ ഇവോച്ഛിതം || 5.1.61 ||

ലാംഗുലചക്രോ ഹനുമാൻ ശുക്ലദംശ്രോണിലാതമജഃ |
വ്യരോചത മഹാപ്രാജ്ഞഃ പരിവേഷീവ ഭാസ്കരഃ || 5.1.62 ||

സ്തിഭേദേനാതിതാമ്രേണ രരാജ സ മഹാകപിഃ |

മഹതാ ദാരിതേനേവ ഗിരിർഗൈരികയാതൂനാ || 5.1.63 ||

തസ്യ വാനരസിംഹസ്യ പ്ലവമാനസ്യ സാഗരം |
കക്ഷാന്തരഗതോ വായുർജീമൂത ഇവ ഗർജതി || 5.1.64 ||

ഖേ യഥാ നിപതത്യുൽകാ ഉത്തരാന്താദ് വിനിഃസ്യതാ |
ദൃശ്യതേ സാനുബന്ധാ ച തഥാ സ കപികുഞ്ജരഃ || 5.1.65 ||

പതത്പതംഗസങ്കാശോ വ്യായതഃ ശുശുഭേ കപിഃ |
പ്രവൃദ്ധ ഇവ മാതംഗഃ കക്ഷ്യയാ ബധ്യമാനയാ || 5.1.66 ||

ഉപരിഷ്ടാച്ഛരീരേണ ച്ചായയാ ചാവഗാവയാ |
സാഗരേ മാരുതാവിഷ്ടാ നൗരിവാസീത് തദാ കപിഃ || 5.1.67 ||

യം യം ദേശം സമുദ്രസ്യ ജഗാമ സ മഹാകപിഃ |
സ തു തസ്യാംഗവേഗേന സോൻമാദ ഇവ ലക്ഷ്യതേ || 5.1.68 ||

സാഗരസ്യോർമിജാലാനാമൂരസാ ശൈലവർഷണാം |
അഭിഘ്നംസ്തു മഹാവേഗഃ പുഷ്പുവേ സ മഹാകപിഃ || 5.1.69 ||

കപിവാതശ്ച ബലവാൻ മേഘവാതശ്ച നിർഗതഃ |
സാഗരം ഭീമനിർഹ്രാദം കമ്പയാമാസതുർഭൃശം || 5.1.70 ||

വികർഷന്നൂർമിജാലാനി ബൃഹന്തി ലവണാംഭസി |
പുഷ്പുവേ കപിശാർഭൂലോ വികിരന്നിവ രോദസി || 5.1.71 ||

മേരുമന്ദരസങ്കാശാനുദ്ഗതാൻ സുമഹാർണവേ |
അത്യക്രാമൻമഹാവേഗസ്തരംഗാൻ ഗണയന്നിവ || 5.1.72 ||

തസ്യ വേഗസമുദ്ഘൃഷ്ടം ജലം സജലദം തദാ |
അംബരസ്ഥം വിബ്രാജേ ശരദഭ്രമിവാതതം || 5.1.73 ||

തിമിനക്രമഃ കൂർമാ ദൃശ്യന്തേ വിവൃതാസ്തദാ |
 വസ്ത്രാപകർഷണേനേവ ശരീരാണി ശരീരിണാം || 5.1.74 ||

ക്രമമാണം സമീക്ഷ്യഥ ഭുജുഗാഃ സാഗരംഗമാഃ |
 വ്യോദ്ധി തം കപിശാർഭുലം സുപർണമിവ മേനിരേ || 5.1.75 ||

ദശയോജനവിസ്തീർണാ ത്രിംശദ്യോജനമായതാ |
 ഛായാ വാനരസിംഹസ്യ ജുവേ ചാരുതരാഭവത് || 5.1.76 ||

ശ്വേതാഭ്രഘനരാജീവ വായുപുത്രാനുഗാമിനീ |
 തസ്യ സാ ശുശുഭേ ഛായാ പതിതാ ലവണാഭസീ || 5.1.77 ||

ശുശുഭേ സ മഹാതേജാ മഹാകായോ മഹാകപിഃ |
 വായുമാർഗേ നിരാലംബേ പക്ഷവാതിവ പർവതഃ || 5.1.78 ||

യേനാസൗ യാതി ബലവാൻ വേഗേന കപികുഞ്ജരഃ |
 തേന മാർഗേണ സഹസാ ഭ്രോണീകൃത ഇവാർണവഃ || 5.1.79 ||

ആപാതേ പക്ഷിസംഘാനാം പക്ഷിരാജ ഇവ വ്രജൻ |
 ഹനുമാൻ മേഘജാലാനി പ്രകർഷൻ മാരുതോ യഥാ || 5.1.80 ||

പാണ്ഡുരാരുണവർണാനി നീലമഞ്ജിഷ്ടകാനി ച |
 കപിനാസ്ത്വീകൃഷ്ടമാണാനി മഹാഭ്രാണി ചകാശിരേ || 5.1.81 ||

പ്രവിശന്നഭ്രജാലാനി നിഷ്ഠതംശ്ച പുനഃ പുനഃ |
 പ്രച്ഛന്നശ്ച പ്രകാശശ്ച ചന്ദ്രമാ ഇവ ദൃശ്യതേ || 5.1.82 ||

പ്ലവമാനം തു തം ദൃഷ്ട്വാ പ്ലവഗം ത്വരിതം തദാ |
 വവൃഷുസ്തത്ര പുഷ്പാണി ദേവഗന്ധർവചാരണാഃ || 5.1.83 ||

തതാപ നഹി തം സൂർയഃ പ്ലവന്തം വാനരേശ്വരം |
 സിഷേവേ ച തദാ വായു രാമകാർയാർഥസിദ്ധയേ || 5.1.84 ||

ഋഷയസ്സുഷുവുശ്ചൈനം പ്ലവമാനം വിഹായസാ |
ജഗുശ്ച ദേവഗന്ധർവാഃ പ്രശംസന്തോ വനൗകസം || 5.1.85 ||

നാഗാശ്ച തുഷുവുർയക്ഷാ രക്ഷാംസി വിവിധാനി ച |
പ്രേക്ഷ്യ സർവേ കപിവരം സഹസാ വിഗതക്ലമം || 5.1.86 ||

തസ്മിൻ പ്ലവഗശാർദുലേ പ്ലവമാനേ ഹനുമതി |
ഇക്ഷ്യാകുകുലമാനാർഥീ ചിന്തയാമാസ സാഗരഃ || 5.1.87 ||

സാഹായം വാനരേന്ദ്രസ്യ യദി നാഹം ഹനുമതഃ |
കരിഷ്യാമി ഭവിഷ്യാമി സർവവാച്യോ വിവക്ഷതാം || 5.1.88 ||

അഹമിക്ഷ്യാകുനാഥേന സഗരേണ വിവർധിതഃ |
ഇക്ഷ്യാകുസചിവശ്ചായം തന്നാർഹത്യവസാദിതും || 5.1.89 ||

തഥാ മയാ വിധാതവ്യം വിശ്രമേത യഥാ കപിഃ |
ശേഷം ച മയി വിശ്രാന്തഃ സുഖീ സോതിതരിഷ്യതി || 5.1.90 ||

ഇതി കൃത്യാ മതിം സാധ്വീം സമുദ്രശ്ചരന്നമംഭസി |
ഹിരണ്യനാഭം മൈനാകമുവാച ഗിരിസന്തമം || 5.1.91 ||

ത്വമിഹാസുരസംഘാനാം ദേവരാജ്ഞാ മഹാത്മനാ |
പാതാലനിലയാനാം ഹി പരിഘഃ സംനിവേശിതഃ || 5.1.92 ||

ത്വമേഷാം ഇണാതവീർയാണാം പുനരേവോത്പതിഷ്യതാം |
പാതാലസ്യാപ്രമേയസ്യ ദ്വാരമാവൃത്യ തിഷ്ഠസി || 5.1.93 ||

തിർയഗൂർധ്യമധശ്ചൈവ ശക്തിന്യേ ശൈല വർധിതും |
തസ്മാത് സഞ്ചോദയാമി ത്വാമുത്തിഷ്ഠ ഗിരിസന്തമ || 5.1.94 ||

സ ഏഷ കപിശാർദുലസ്ത്വാമുപർയേതി വീർയവാൻ |
ഹനുമാൻ രാമകാർയാർഥീ ഭീമകർമാ ഖമാപ്ലുതഃ || 5.1.95 ||

അസ്യ സാഹ്യം മയാ കാർയചിക്ഷ്യാകുകുലവർതിനഃ |
മമ ഇക്ഷ്യാകവഃ പുജ്യാഃ പരം പുജ്യതമാസ്തുവ ||5.1.96 ||

കുരു സാചിവ്യമസ്താകം ന നഃ കാർയമതിക്രമേത് |
കർതവ്യമകൃതം കാർയം സതാം മന്ദുമുദീരയേത് ||5.1.97 ||

സലിലാദൂർധ്യമുത്തിഷ്ട തിഷ്ടത്യേഷ കപിസ്ത്വയി |
അസ്താകമതിമിശ്ചൈവ പുജ്യശ്ച പ്ലവതാം വരഃ ||5.1.98 ||

ചാമീകരമഹാനാഭ ദേവഗന്ധർവസേവിത |
ഹനുമാംസ്ത്വയി വിശ്രാന്തസ്തുതഃ ശേഷം ഗമിഷ്യതി ||5.1.99 ||

കാകുത്സ്ഥസ്യാനൃശംസ്യം ച മൈമിൽയാശ്ച വിവാസനം |
ശ്രമം ച പ്ലവഗേന്ദ്രസ്യ സമീക്ഷ്യാത്മാതുമർഹസി ||5.1.100 ||

ഹിരണ്യഗർഭോ മൈനാകോ നിശദ്യ ലവണാഭസഃ |
ഉത്പപാത ജലാത് തൂർണം മഹാദ്രുമലതാവൃതഃ ||5.1.101 ||

സ സാഗരജലം ഭിത്ത്യാ ബഭൂവാത്യുച്ഛിതസ്തുഭാ |
യഥാ ജലധരം ഭിത്ത്യാ ദീപ്തരശ്മിർഭിവാകരഃ ||5.1.102 ||

സ മഹാത്മാ മുഹൂർത്തേന പർവതഃ സലിലാവൃതഃ |
ദർശയാമാസ ശൃംഗാണി സാഗരേണ നിയോജിതഃ ||5.1.103 ||

ശാതകുന്ദമയൈഃ ശൃംഗൈഃ സകിന്നരമഹോരഗൈഃ |
ആദിത്യോദയസങ്കാശൈരൂൽപിഖദ്ഭിരിവാംബരം ||5.1.104 ||

തസ്യ ജ്യാംബൂനദൈഃ ശൃംഗൈഃ പർവതസ്യ സമുത്ഥിതൈഃ |
ആകാശം ശസ്ത്രസങ്കാശമഭവത് കാഞ്ചനപ്രഭം ||5.1.105 ||

ജാതരൂപമയൈഃ ശൃംഗൈർദ്രാജമാനൈർമഹാപ്രദൈഃ |
ആദിത്യശതസങ്കാശഃ സോഭവത് ഗിരിസത്തമഃ ||5.1.106 ||

സമുത്ഥിതമസംഗേന ഹനുമാനഗ്രതഃ സ്ഥിതം |
 മധ്യേ ലവണതോയസ്യ വിഘ്നോഽയചിതി നിശ്ചിതഃ ||5.1.107 ||

സ തമുച്ഛിതമത്യർഥം മഹാവേഗോ മഹാകപിഃ |
 ഉരസാ പാതയാമാസ ജീമൂതമിവ മാരുതഃ ||5.1.108 ||

സ തദാസാദിതസ്തേന കപിനാ പർവതോത്തമഃ |
 ബുദ്ധ്യാ തസ്യ ഹരേർവേഗം ജഹർഷ ച നന്നാദ ച ||5.1.109 ||

തമാകാശഗതം വീരമാകാശേ സമുപസ്ഥിതഃ |
 പ്രീതോ ഹൃഷ്ടമനാ വാക്യമബ്രവീത് പർവതഃ കപിം ||5.1.110 ||

മാനുഷം ധാരയൻ രൂപമാത്മനഃ ശിവരേ സ്ഥിതഃ |
 ദുഷ്കരം കൃതവാൻ കർമ ത്വമിദം വാനരോത്തമ ||5.1.111 ||

നിപത്യ മമ ശൃംഗേഷു സുഖം വിശ്രമ്യ ഗമ്യതാം |
 രാഘവസ്യ കുലേ ജാതൈരുദധിഃ പരിവർധിതഃ ||5.1.112 ||

സ ത്യാം രാമഹിതേ യുക്തം പ്രത്യർചയതി സാഗരഃ |
 കൃതേ ച പ്രതികർതവ്യമേഷ ധർമഃ സനാതനഃ ||5.1.113 ||

സോഽയം തത്പ്രതികാരാർഥീ ത്വന്തഃ സമ്മാനമർഹതി |
 ത്വന്നിമിത്തമനേനാഹം ബഹുമാനാത് പ്രചോദിതഃ ||5.1.114 ||

യോജനാനാം ശതം ചാപി കപിരേഷ വമാപ്സുതഃ |
 തവ സാനുഷു വിശ്രാന്തഃ ശേഷം പ്രക്രമതാമിതി ||5.1.115 ||

തിഷ്ഠ ത്വം ഹരിശാർദൂല മയി വിശ്രമ്യ ഗമ്യതാം |
 തദിദം ഗന്ധവത് സ്വാദു കന്ദമൂലഫലം ബഹു ||5.1.116 ||

തദാസ്വാദ്യ ഹരിശ്രേഷ്ഠ വിശ്രാന്തോഽഥ ഗമിഷ്യസി |
 അസ്മാകമപി സംബന്ധഃ കപിമുഖ്യ ത്വയാസ്തി വൈ |

പ്രഖ്യാതസ്ത്രിഷു ലോകേഷു മഹാഗുണപരിഗ്രഹഃ ||5.1.117 ||

വേഗവന്തഃ പ്ലവന്തോ യേ പ്ലവഗാ മാരുതാത്മജ |
തേഷാം മുഖ്യതമം മന്യേ ത്യാമഹം കപികുഞ്ജര ||5.1.118 ||

അതിമിഃ കില പുജാർഹഃ പ്രാകൃത്യോപി വിജാനതാ |
ധർമം ജിഹ്യാസമാനേന കിം പുനർയാദൃശോ ഭവാൻ ||5.1.119 ||

ത്വം ഹി ദേവവരിഷ്ടസ്യ മാരുതസ്യ മഹാത്മനഃ |
പുത്രസ്തസ്യൈവ വേഗേന സദ്യശഃ കപികുഞ്ജര ||5.1.120 ||

പുജിതേ ത്വയി ധർമജ്ഞേ പുജാം പ്രാപ്നോതി മാരുതഃ |
തസ്മാത് ത്വം പുജനീയോ മേ ശൃണു ചാപ്യത്ര കാരണം ||5.1.121 ||

പൂർവം കൃത്യുഗേ താത പർവതാഃ പക്ഷിണോഭവൻ |
ത്യേപി ജഗുർദിശഃ സർവാ ഗരുഡാ ഇവ വേഗിനഃ ||5.1.122 ||

തതസ്തേഷു പ്രയാതേഷു ദേവസംഘാഃ സഹർഷിഭിഃ |
ഭൂതാനി ച ഭയം ജഗുസ്തേഷാം പതനശങ്കയാ ||5.1.123 ||

തതഃ ക്രുദ്ധഃ സഹസ്രാക്ഷഃ പർവതാനാം ശതകൃതഃ |
പക്ഷാംശ്ചിച്ഛേദ വജ്രേണ തതഃ ശതസഹസ്രശഃ ||5.1.124 ||

സ മാമുപഗതഃ ക്രുദ്ധോ വജ്രമുദ്യദ്യ ദേവരാട് |
തത്ത്വോഹം സഹസാ ക്ഷിപ്തഃ ശ്യാസനേന മഹാത്മനാ ||5.1.125 ||

അസ്മിൻ ലവണതോയേ ച പ്രക്ഷിപ്തഃ പ്ലവഗോത്തമ |
ഗുപ്തപക്ഷഃ സമഗ്രശ്ച തവ പിത്രാഭിരക്ഷിതഃ ||5.1.126 ||

തത്ത്വോഹം മാനയാമി ത്വാം മൻയോസി മമ മാരുതേ |
ത്വയാ മമൈഷ സംബന്ധഃ കപിമുഖ്യ മഹാഗുണഃ ||5.1.127 ||

അന്ധീന്നേവംഗതേ കാർയേ സാഗരസ്യ മമൈവ ച |
 പ്രീതിം പ്രീതമനാഃ കർതും ത്വമർഹസി മഹാമതേ || 5.1.128 ||

ശ്രമം മോക്ഷയ പൂജാം ച ഗൃഹാണ ഹരിസത്തമ |
 പ്രീതിം ച മമ മാനുസ്യ പ്രീത്യോന്ധി തവ ദർശനാത് || 5.1.129 ||

ഏവമുക്തഃ കപിശ്രേഷ്ഠസ്തം നഗോത്തമമബ്രവീത് |
 പ്രീത്യോന്ധി കൃതമാതിഥ്യം മന്യുരേഷോപനീയതാം || 5.1.130 ||

ത്വരതേ കാർയകാലോ മേ അഹശ്യാപ്യതിവർത്തതേ |
 പ്രതിജ്ഞാ ച മയാ ദത്താ ന സ്ഥാതവ്യമിഹാന്തരാ || 5.1.131 ||

ഇത്യുക്ത്വാ പാണിനാ ശൈലമാലഭ്യ ഹരിപുംഗവഃ |
 ജഗാമാകാശമാവിശ്യ വീർയവാൻ പ്രഹസന്നിവ || 5.1.132 ||

സ പർവതസമുദ്രാഭ്യാം ബഹുമാനാദവേക്ഷിതഃ |
 പൂജിതശ്ചോപപന്നാദിരാശീർഭിരഭിനന്ദിതഃ || 5.1.133 ||

അഥോർധ്യം ദൂരമാഗത്യ ഹിത്വാ ശൈലമഹാർണവൗ |
 പിതൂഃ പന്മാനമാസാദ്യ ജഗാമ വിമലേംബരേ || 5.1.134 ||

ഭൂയശ്ചോർധ്യം ഗതിം പ്രാപ്യ ഗിരിം തമവലോകയൻ |
 വായുസൂനൂർനിരാലംബോ ജഗാമ കപികുഞ്ജരഃ || 5.1.135 ||

തദ് ദ്വിതീയം ഹനുമതോ ദൃഷ്ട്വാ കർമ സുദുഷ്കരം |
 പ്രശശംസുഃ സുരാഃ സർവേ സിദ്ധാശ്ച പരമർഷയഃ || 5.1.136 ||

ദേവതാശ്ചാഭവൻ ഹൃഷ്ടാസ്തത്രസ്ഥാസ്തസ്യ കർമണാ |
 കാഞ്ചനസ്യ സുനാഭസ്യ സഹസ്രാക്ഷശ്ച വാസവഃ || 5.1.137 ||

ഉവാച വചനം ധീമാൻ പരിതോഷാത് സഗദ്ഗദം |
 സുനാഭം പർവതശ്രേഷ്ഠം സ്വയമേവ ശചീപതിഃ || 5.1.138 ||

ഹിരണ്യനാഭ ശൈലേന്ദ്ര പരിതുഷ്ടോസ്തി തേ ഭൃശം |
അഭയം തേ പ്രയച്ഛാമി ഗച്ഛ സൗമ്യ യഥാസുഖം ||5.1.139 ||

സാഹ്യം കൃതം തേ സുമഹദ് വിശ്രാന്തസ്യ ഹനുമതഃ |
ക്രമതോ യോജനശതം നിർഭയസ്യ ഭയേ സതി ||5.1.140 ||

രാമസ്യേഷ ഹിതായൈവ
യാതി ദാശരഥഃ കപിഃ |
സത്ക്രിയാം കുർവതാ ശക്ത്യാ
തോഷിതോസ്തി ദൃഢം ത്വയാ ||5.1.141 ||

സ തത് പ്രഹർഷമലഭദ് വിപുലം പർവതോത്തമഃ |
ദേവതാനാം പതിം ദൃഷ്ട്വാ പരിതുഷ്ടം ശതക്രതും ||5.1.142 ||

സ വൈ ദത്തവരഃ ശൈലോ ബഭൂവാവസ്ഥിതസ്തദാ |
ഹനുമാംശ്ച മൂഹൂർത്തേന വൃതിചക്രാമ സാഗരം ||5.1.143 ||

തതോ ദേവാഃ സഗന്ധർവാഃ സിദ്ധാശ്ച പരമർഷയഃ |
അബ്രുവൻ സൂര്യസങ്കാശാം സുരസാം നാഗമാതരം ||5.1.144 ||

അയം വാതാത്മജഃ ശ്രീമാൻ പ്ലവതേ സാഗരോപരി |
ഹനുമാൻ നാമ തസ്യ ത്വം മൂഹൂർതം വിഘ്നമാചര ||5.1.145 ||

രാക്ഷസം രൂപമാസ്ഥായ സുഘോരം പർവതോപമം |
ദംഷ്ട്രാകരാലം പിംഗാക്ഷം വക്ത്രം കൃത്യാ നഭഃസ്സൃശം ||5.1.146 ||

ബലമിച്ഛാമഹേ ഇതാതും ഭൂയശ്ചാസ്യ പരാക്രമം |
ത്വാം വിജേഷ്യത്യുപായേന വിഷാദം വാ ഗമിഷ്യതി ||5.1.147 ||

ഏവമുക്താ തു സാ ദേവീ ദൈവതൈരഭിസത്കൃതാ |
സമുദ്രമധ്യേ സുരസാ ബിഭ്രതീ രാക്ഷസം വപുഃ ||5.1.148 ||

വികൃതം ച വിരൂപം ച സർവസ്യ ച ഭയാവഹം |
ഘ്രവമാനം ഹനുമന്തമാവൃത്യേദമുവാച ഹ ||5.1.149 ||

മമ ഭക്ഷ്യഃ പ്രദിഷ്ടസ്ത്വമീശ്വരൈർവാനരർഷഭ |
അഹം ത്യാം ഭക്ഷയിഷ്യാമി പ്രവിശേദം മമാനനം ||5.1.150 ||

വര ഏഷ പുരാ ദത്തോ മമ ധാത്രേതി സത്യരാ |
വ്യാദായ വക്ത്രം വിപുലം സ്ഥിതാ സാ മാരുതേഃ പുരഃ ||5.1.151 ||

ഏവമുക്തഃ സുരസയാ പ്രഹൃഷ്ടവദനോബ്രവീത് |
രാമോ ദാശരഥിർനാമ പ്രവിഷ്ടോ ദണ്ഡകാവനം |
ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ വൈദേഹ്യാ ചാപി ഭാർയയാ ||5.1.152 ||

അന്യകാർയവിഷക്തസ്യ ബദ്ധവൈരസ്യ രാക്ഷസൈഃ |
തസ്യ സീതാ ഹൃതാ ഭാർയാ രാവണേന യശസിനീ ||5.1.153 ||

തസ്യാഃ സകാശം ദൂതോഹം ഗമിഷ്യേ രാമശാസനാത് |
കർതുമർഹസി രാമസ്യ സാഹ്യം വിഷയവാസിനി ||5.1.154 ||

അഥവാ മൈഥിലീം ദൃഷ്ട്വാ രാമം ചാക്ലിഷ്ടകാരിണം |
ആഗമിഷ്യാമി തേ വക്ത്രം സത്യം പ്രതിശൃണോമി തേ ||5.1.155 ||

ഏവമുക്താ ഹനുമതാ സുരസാ കാമരൂപിണീ |
അബ്രവീന്നാതിവർതേൻമാം കശ്ചിദേഷ വരോ മമ ||5.1.156 ||

തം പ്രയാന്തം സമുദ്ദീക്ഷ്യ സുരസാ വാക്യമബ്രവീത് |
ബലം ജിജ്ഞാസമാനാ സാ നാഗമാതാ ഹനുമതഃ ||5.1.157 ||

നിവിശ്യ വദനം മേദ്യ ഗന്തവ്യം വാനരോത്തമ |
വര ഏഷ പുരാ ദത്തോ മമ ധാത്രേതി സത്യരാ ||5.1.158 ||

വ്യാദായ വിപുലം വക്ത്രം സ്ഥിതാ സാ മാരുതേഃ പുരഃ |

ഏവമുകൃതഃ സുരസയാ ക്രുദ്ധോ വാനരപുംഗവഃ ||5.1.159 ||

അബ്രവീത് കുരു വൈ വക്ത്രം യേന മാം വിഷഹിഷ്യസി |
ഇത്യുകൃത്യാ സുരസാം ക്രുദ്ധോ ദശയോജനമായതാം ||5.1.160 ||

ദശയോജനവിസ്താരോ ഹനൂമാനഭവത് തദാ |
തം ദൃഷ്ട്വാ മേഘസങ്കാശം ദശയോജനമായതം |
ചകാര സുരസാപ്യാസ്യം വിംശദ് യോജനമായതം ||5.1.161 ||

ഹനൂമാംസ്തു തതഃ ക്രുദ്ധസ്ത്രിംശദ് യോജനമായതഃ |
ചകാര സുരസാ വക്ത്രം ചത്യാരിംശത് തഥോച്ഛിതം ||5.1.162 ||

ബഭൂവ ഹനൂമാൻ വീരഃ പഞ്ചാശദ് യോജനോച്ഛിതഃ |
ചകാര സുരസാ വക്ത്രം ഷഷ്ടിം യോജനമുച്ഛിതം ||5.1.163 ||

തദൈവ ഹനൂമാൻ വീരഃ സപ്തതിം യോജനോച്ഛിതഃ |
ചകാര സുരസാ വക്ത്രമശീതിം യോജനോച്ഛിതം ||5.1.164 ||

ഹനൂമാനനലപ്രഖ്യോ നവതിം യോജനോച്ഛിതഃ |
ചകാര സുരസാ വക്ത്രം ശതയോജനമായതം ||5.1.165 ||

തദ് ദൃഷ്ട്വാ വ്യാദിതം ത്യാസ്യം വായുപുത്രഃ സ ബുദ്ധിമാൻ |
ദീർഘജിഹ്വം സുരസയാ സുഭീമം നരകോപമം ||5.1.166 ||

സ സക്ഷിപ്യാത്മനഃ കായം ജീമൂത ഇവ മാരുതിഃ |
തസ്മിൻ മൂഹൂർതേ ഹനൂമാൻ ബഭൂവാംഗുഷ്ടമാത്രകഃ ||5.1.167 ||

സോദ്ഭിപദ്യാഥ തദ്യക്ത്രം നിഷ്ഠത്യ ച മഹാബലഃ |
അന്തരിക്ഷേ സ്ഥിതഃ ശ്രീമാനിദം വചനമബ്രവീത് ||5.1.168 ||

പ്രവിഷ്ടോസ്തി ഹി തേ വക്ത്രം ദാക്ഷായണി നമോസ്തു തേ |
ഗമിഷ്യേ യത്ര വൈദേഹീ സത്യശ്യാസീദ് വരസ്തുവ ||5.1.169 ||

തം ദൃഷ്ട്വാ വദനാൻമുക്തം ചന്ദ്രം രാഹുമുഖാദിവ |
 അബ്രവീത് സുരസാ ദേവീ സ്വേന രൂപേണ വാനരം ||5.1.170 ||

അർഥസിദ്ധ്യേ ഹരിശ്രേഷ്ഠ ഗച്ഛ സൗമ്യ യമാസുഖം |
 സമാനയ ച വൈദേഹീം രാഘവേണ മഹാത്മനാ ||5.1.171 ||

തത് തൃതീയം ഹനുമതോ ദൃഷ്ട്വാ കർമ്മ സുദുഷ്കരം |
 സാധുസാധിതി ഭൂതാനി പ്രശശംസുസ്തദാ ഹരിം ||5.1.172 ||

സ സാഗരമനാധൃഷ്ടമഭ്യേത്യ വരുണാലയം |
 ജഗാമാകാശമാവിശ്യ വേഗേന ഗരുഡോപമഃ ||5.1.173 ||

സേവിതേ വാരിധാരാഭിഃ പതഗൈശ്ച നിഷേവിതേ |
 ചരിതേ കൈശികാചാർയൈരൈരാവതനിഷേവിതേ ||5.1.174 ||

സിംഹകുഞ്ജരശാർദൂലപതഗോരഗവാഹനൈഃ |
 വിമാനൈഃ സമ്പതദ്ഭിശ്ച വിമലൈഃ സമലക്യതേ ||5.1.175 ||

വജ്രാശനിസമസ്പർശൈഃ പാവകൈരിവ ശോഭിതേ |
 കൃതപുൺയൈർമഹാദാഗൈഃ സ്വർഗജിദ്ഭിരധിഷ്ഠിതേ ||5.1.176 ||

വഹതാ ഹവ്യമത്യന്തം സേവിതേ ചിത്രദാനുനാ |
 ഗ്രഹനക്ഷത്രചന്ദ്രാർകതാരാഗണവിഭൂഷിതേ ||5.1.177 ||

മഹർഷിഗണഗന്ധർവനാഗയക്ഷസമാകുലേ |
 വിവിക്തേ വിമലേ വിശ്വേ വിശ്വാവസുനിഷേവിതേ ||5.1.178 ||

ദേവരാജഗജാക്രാന്തേ ചന്ദ്രസൂര്യപഥേ ശിവേ |
 വിതാനേ ജീവലോകസ്യ വിതതേ ബ്രഹ്മനിർമിതേ ||5.1.179 ||

ബഹുശഃ സേവിതേ വീരൈർവിദ്യാധരഗണൈർവൃതേ |
 ജഗാമ വായുമാർഗേ ച ഗരുത്താനിവ മാരുതിഃ ||5.1.180 ||

ഹനുമാൻ മേഘജ്വാലാനി പ്രാകർഷൻ മാരുതോ യഥാ |
കാലാഗുരുസവർണാനി രക്തപീതസിതാനി ച || 5.1.181 ||

കപിനാ കൃഷ്യമാണാനി മഹാഭ്രാണി ചകാശിരേ |
പ്രവിശന്നഭ്രജ്വാലാനി നിഷ്ഠതംശ്ച പുനഃ പുനഃ || 5.1.182 ||

പ്രാവൃഷീന്ദുരിവാഭാതി നിഷ്ഠതൻ പ്രവിശംസ്തദാ |
പ്രദ്യശ്യമാനഃ സർവത്ര ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ || 5.1.183 ||

ഭേജ്ജ്ഞംബരം നിരാലംബം പക്ഷയുക്ത ഇവാദ്രിരാട് |
പ്ലവമാനം തു തം ദൃഷ്ട്യാ സിംഹികാ നാമ രാക്ഷസി || 5.1.184 ||

മനസാ ചിന്തയാമാസ പ്രവൃദ്ധാ കാമരൂപിണീ |
അദ്യ ദീർഘസ്യ കാലസ്യ ഭവിഷ്യാദ്യഹമാശിതാ || 5.1.185 ||

ഇദം മമ മഹാസത്ത്വം ചിരസ്യ വശമാഗതം |
ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ മനസാ ഛായാമസ്യ സമാക്ഷിപത് || 5.1.186 ||

ഛായായാം ഗൃഹ്യമാണായാം ചിന്തയാമാസ വാനരഃ |
സമാക്ഷിപ്തോഽസ്മി സഹസാ പംഗുകൃതപരാക്രമഃ || 5.1.187 ||

പ്രതിലോഭേന വാതേന മഹാനൗരിവ സാഗരേ |
തിര്യഗൂർധ്യമധശ്ചൈവ വീക്ഷമാണസ്തദാ കപിഃ || 5.1.188 ||

ദദർശ സ മഹാസത്ത്വമുത്ഥിതം ലവണാഭസി |
തദ് ദൃഷ്ട്യാ ചിന്തയാമാസ മാരുതിർവികൃതാനനാം || 5.1.189 ||

കപിരാജ്ഞാ യഥാഖ്യാതം സത്ത്വമദ്ഭുതദർശനം |
ഛായാഗ്രാഹി മഹാവീര്യം തദിദം നാത്ര സംശയഃ || 5.1.190 ||

സ താം ബുദ്ധ്യാർഥതത്ത്വേന സിംഹികാം മതിമാൻ കപിഃ |
വ്യവർധത മഹാകായഃ പ്രാവൃഷീവ ബലാഹകഃ || 5.1.191 ||

തസ്യ സാ കായമുദ്വീക്ഷ്യ വർധമാനം മഹാകപേഃ |
 വക്ത്രം പ്രസാരയാമാസ പാതാലാംബരസംനിഭം || 5.1.192 ||

ഘനരാജീവ ഗർജ്ജന്തീ വാനരം സമഭിദ്രവത് |
 സ ദദർശ തതസ്തസ്യാ വികൃതം സുമഹൻമുഖം || 5.1.193 ||

കായമാത്രം ച ദേധാവീ മർമാണി ച മഹാകപിഃ |
 സ തസ്യാ വികൃതേ വക്ത്രേ വജ്രസംഹനനഃ കപിഃ || 5.1.194 ||

സക്ഷിപ്യ മുഹൂരാത്മാനം നിപപാത മഹാകപിഃ |
 ആസ്യേ തസ്യാ നിമജ്ജന്തം ദദ്യശുഃ സിദ്ധചാരണാഃ || 5.1.195 ||

ഗ്രസ്യമാനം യഥാ ചന്ദ്രം
 പൂർണം പർവണി രാഹുണാ |
 തതസ്തസ്യാ നവൈസ്തീക്ഷ്ണൈ -
 ര്മർമാൺയുക്ത്യ വാനരഃ || 5.1.196 ||

ഉത്പപാതാഥ വേഗേന മനഃസമ്പാതവിക്രമഃ |
 താം തു ദിഷ്ട്യാ ച ധൃത്യാ ച ദാക്ഷിൺയേന നിപാത്യ സഃ || 5.1.197 ||

കപിപ്രവീരോ വേഗേന വവൃധേ പുനരാത്മവാൻ |
 ഹൃതഹൃത്സാ ഹനുമതാ പപാത വിധുരാന്ദസി |
 സ്വയംഭുവൈവ ഹനുമാൻ സൃഷ്ടസ്തസ്യാ നിപാതനേ || 5.1.198 ||

താം ഹതാം വാനരേണാശു പതിതാം വീക്ഷ്യ സിംഹികാം |
 ഭൂതാൻയാകാശചാരിണി തമുചുഃ പ്ലവഗോത്തമം || 5.1.199 ||

ഭീമമദ്യ കൃതം കർമ മഹത്സത്ത്വം ത്വയാ ഹതം |
 സാധയാർഥമഭിപ്രേതമരിഷ്ടം പ്ലവതാം വര || 5.1.200 ||

യസ്യ ത്വേതാനി ചത്യാരി വാനരേന്ദ്ര യഥാ തവ |

ധൃതിർദ്വൃഷ്ടിർമതിർദാക്ഷ്യം സ കർമസു ന സീദതി || 5.1.201 ||

സ തൈഃ സമ്പൂജിതഃ പുജ്യഃ പ്രതിപന്നപ്രയോജനൈഃ |
ജഗാമാകാശമാവിശ്യ പന്നഗാശനവത് കപിഃ || 5.1.202 ||

പ്രാപ്തഭൃയിഷ്ടപാരസ്തു സർവതഃ പരിലോകയൻ |
യോജനാനാം ശതസ്യാന്തേ വനരാജീം ദദർശ സഃ || 5.1.203 ||

ദദർശ ച പതന്നേവ വിവിധദ്രുമഭൃഷിതം |
ദ്വീപം ശാഖാമൃഗശ്രേഷ്ഠോ മലയോപവനാനി ച || 5.1.204 ||

സാഗരം സാഗരാനുപാൻ സാഗരാനുപജാൻ ദ്രുമാൻ |
സാഗരസ്യ ച പത്നീനാം മുഖാൻയപി വിലോകയത് || 5.1.205 ||

സ മഹാമേഘസങ്കാശം സമീക്ഷ്യാത്മാനമാത്മവാൻ |
നിരുന്ധന്തമിവാകാശം ചകാര മതിമാൻ മതിം || 5.1.206 ||

കായവൃദ്ധിം പ്രവേഗം ച മമ ദൃഷ്ട്വൈവ രാക്ഷസാഃ |
മയി കൗതൂഹലം കുർയൂരിതി മേനേ മഹാമതിഃ || 5.1.207 ||

തതഃ ശരീരം സക്ഷ്ഷിപ്യ തൻമഹീധരസംനിദം |
പുനഃ പ്രകൃതിമാപേദേ വീതമോഹ ഇവാത്മവാൻ || 5.1.208 ||

തദ്രൂപമതിസക്ഷ്ഷിപ്യ ഹനൂമാൻ പ്രകൃതൗ സ്ഥിതഃ |
ത്രീൻ ക്രമാനിവ വിക്രമ്യ ബലിവീർയഹരോ ഹരിഃ || 5.1.209 ||

സ ചാരുനാനാവിധരുപധാരി
പരം സമാസാദ്യ സമുദ്രതീരം |
പരൈരശക്യം പ്രതിപന്നരൂപഃ
സമീക്ഷിതാത്മാ സമവേക്ഷിതാർഥഃ || 5.1.210 ||

തതഃ സ ലംബസ്യ ഗിരേഃ സമൃദ്ധോ

വിചിത്രകൂടേ നിപപാത കൂടേ |
 സകേതകോദാലകനാരികേലേ
 മഹാഭക്തുകൂടപ്രതിമോ മഹാത്മാ || 5.1.211 ||

തതസ്തു സമ്പ്രാപ്യ സമുദ്രതീരം
 സമീക്ഷ്യ ലങ്കാം ഗിരിവർയമൂർധ്നി |
 കപിസ്തു തസ്തിൻ നിപപാത പർവതേ
 വിധൂയ രൂപം വ്യഥയൻമൃഗദ്വിജാൻ || 5.1.212 ||

സ സാഗരം ദാനവപന്നഗായുതം
 ബലേന വിക്രമ്യ മഹോർമിമാലിനം |
 നിപത്യ തീരേ ച മഹോദധേസ്തുദാ
 ദദർശ ലങ്കാമമരാവതീമിവ || 5.1.213 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ
 പ്രഥമഃ സർഗഃ ||